

«Қараменді батыр ауылының ЖОББМ» КММ

«Бекітемін»
Мектеп директорының
Елрес Ж.Ш.

«Мектеп парламенті» және өзін-өзі басқару ұйымының жоспары

«Келісілген»
Тәрбие ісінің ментерушісі:
Сатвалдинова Д.Ш.

Аға тәлімгер: Абуғалиева М.Е.

**«Мектеп парламенті» және өзін-өзі басқару ұйымының
ІС-ШАРАЛАР ЖОСПАРЫ
2025-2026 оқу жылы**

Парламент мақсаты:

Балалар мен жастардың табысты әлеуметтенуі және өзін-өзі тиімді жүзеге асыруы үшін жағдай жасау, сондай-ақ туындайтын мәселелерді білім алушылардың өз бетінше шешуі үшін мүмкіндіктер жасау.

Парламент міндеттері:

- 1) білім алушылардың шығармашылық белсенділігін және өз бетінше әрекет етуін іске асыру;
- 2) білім алушылардың құқықтары мен мүдделерін қорғауға, оның ішінде білім беру, әлеуметтік-тұрмыстық және олардың мүдделерін қозғайтын өзге де мәселелерді шешуге көмек көрсету болып табылады;
- 3) білім беру ұйымының басшылығына білім беру және ғылыми міндеттерді шешуде, білім алушылардың бос уақыты мен тұрмысын ұйымдастыруда, салауатты өмір салтын насихаттауда көмек көрсету;
- 4) білім беру ұйымдарына білім беру және тәрбие процесі шеңберінде өткізілетін іс-шараларға көмек көрсету;
- 5) білім беру ұйымының рухы мен дәстүрлеріне патриоттық қатынас жасауға, білім алушылардың санасын және олардың өз білім деңгейіне талап етуін арттыруға, мүлікке ұқыпты қарауға тәрбиелеуге бағытталған жұмыстар жүргізу;
- 6) білім алушыларды білім беру ұйымының қызметі туралы хабардар ету;
- 7) қазақстандық қоғамды дамытудың нақты күші және стратегиялық ресурсы ретінде балалар мен жастар туралы қоғамдық пікір қалыптастыруға қатысу;
- 8) балалар мен жастардың қоғамдық маңызы бар бастамаларын іске асыруға көмек көрсету болып табылады.

9. Білім беру ұйымдарында Парламент қызметі өңір мен білім беру ұйымының ерекшелігін ескере отырып айқындалатын басқа да міндеттерді шешуге бағытталған.

1. Жалпы ережелері

Оқушылар Парламенті – мектептегі оқу тәрбиелік процестерді басқарудың жалпы жүйесі болып табылады және оқушылардың қоғамдық пікірлерін, олардың қызығушылықтары мен қажеттіліктерін зерттеу негізінде есепке алады.

2. Оқушылар Парламентінің мақсаты:

- Мектептегі оқу үдерісін демократияландыру;
- Оқушылардың көшбасшылық қабілетін дамыту;
- Оқушылар үшін маңызды әлеуметтік жобаларды іске асыру;
- Оқушылардың пікірін ескере отыра ортақ мәселелерді шешу.

3. Оқушылар Парламентінің негізгі міндеттері:

- Мектептегі оқушылар мен жасөспірімдердің мәселесіне назарын аударту және шешу жолын ұсыну;
- Мектеп әкімшілігімен, педагогтармен, оқушылардың ұйымдарымен бірлесе отырып оқушылардың қызығушылығын жүзеге асыру;
- Оқушылардың қоғамдық-әлеуметтік іс-шараларға қатысуға ынталандыру және қолдау;
- Мектеп оқушыларының құқықтары мен қызығушылықтарын қорғау;
- Оқушылардың арасында экологиялық, құқықтық сауаттылықты дамыту;
- Оқушылардың сабақтан тыс уақын тиімді пайдалануға ат салысу.

4. Жұмыстың түрі мен мазмұны.

- мектеп тәрбие жоспарына оқушылардың қызығушылығымен өзгерістер енгізу;
- мектепте кездесетін талас тудыратын сауалдарға мектеп әкімшілігімен бірлесе отырып дұрыс шешім қабылдауға атсалысу;
- байқаулар, викториналық ойындар, көрмелер, спорттық жарыстар, ұжымдық шығармашылық істер ұйымдастыру.
- мектеп басқару ұйымы жұмысына қатысу.

5. Парламент мүшелері.

Парламентке 9-11 сынып арасындағы белсенділер мүше бола алады. Сонымен қатар сынып ұжымы ұсынған белсенді оқушы жіне өз еркімен парламент жұмысына қызығушылық танытқан оқушы Парламент жиналысында қабылданады. Парламент мүшелері ұжымдық түрде жұмыс атқарады. Ұжымдық топ парламенттің шығармашылық тобы деп аталады. Олар парламентте ұжымдық шығармашылық істерді жүргізеді.

Парламентте жұмыс жүргізіп мектеп бітіріп кеткен мүшелері құрметті мүше деп аталады. Оларға мектеп парламентінің жұмысына қосқан үлестері мен дауысына атсалысқандары үшін оларға ерекше құрметпен қарайды.

6. Мектеп парламентінің құрылуы мен ұйымдастыруы.

Мектеп парламентінің жоғары ұйымы болып ұйым мүшелерінің жалпы жиналысы болып табылады. Жалпы жиналыс жылына екі рет қыркүйек жіне мамыр айында өткізіледі. Қыркүйек айының екінші жартысында Парламент Кенесін, Парламент Президентін басқарып жүргізеді. Президент болмаған жағдайда бұл жұмысты Спикер басқарады. Ол Парламент Кенесінің ұжымдық интеллектуалдық және шығармашылық істерін ұйымдастырады.

Мектеп парламенті негізгі сегіз Парламент Фракциясынан тұрады.

1. Өзін-өзі тану және бақыт фракциясы

- Мектеп оқушылар арасында болған, талас тудыратын сауалдарға және кеңес мүшелері арасындағы дауды шешуге көмектеседі.
- Парламенттегі талас тудыратын сауалдарға нақты дәл шешім табады.

2. Құқық және тәртіп фракциясы

- Мектепте сабақ үлгерімі төмен оқушыларды басшылыққа алып оларға кеңестер беріп, үлгерімі жақсы, алғыр оқушылардың оларға қосымша сабақ беруін қадағалайды.
- Мектептегі токсандық қортынды шығаратын жиындарға қатысады;
- Оқушылардың тәртібі мен мектептегі жүрісін қадағалайды;
- Мектеп оқушыларының үлгерімі жөніндегі әкішіліктің жиындарына қатыса отырып, өз пікірін білдіруге құқылы;
- Оқушылар арасында әлеуметтік мәселелерді қолдауға атсалысады.

3. Ақпарат фракциясы

- Мектептегі анықтама қызметінің жұмысын және мектептің оперативті акпарын даирлайды;
- Мектеп парламентінің Интернетте сайтың құруға, қалалық «Радио баршаға» хабарына шығуға, ұйым шығармашылығы жұмыстарын бұқаралық акпарат құралдары беттеріне жарық көрсетуіне;
- «Мектеп жаңалықтары» мектеп газетіне ұйым жаңалықтарын, қызметтің, іс-шарасын насихаттайды

4. Мәдениет және өнер фракциясы

- Мектепшілік іс-шараларды ұйымдастыруға;
- Концерттік бағдарламалар, байқаулар ұйымдастыруға;
- Интеллектуалды ойындар, жарыстар өткізуге көмек көрсетеді.

5. Қамқорлық фракциясы

- Еріктілер жұмысын белсендіруге;
- Оқушылардың арасында бір-бірін сыйлау құрметі, сондай-ақ үлкенге құрмет, кішіге ізет қағидасын қалыптастырады;
- Мектеп оқушыларын қайырымдылық, шыншылдық, адалдық, әділдік, іскерлік, қажырлық сияқты жоғары адамгершілік қасиеттерді өз бойларына сіңіріп аянбай еңбек етуге баулиды.

6. Экология және еңбек фракциясы

- Табиғатты қорғау, экологиялық тәрбие негіздерін қалыптастыруға;
- Қоршаған ортаның сапасы және ластануы туралы, сыртқы ортаның барлық факторларының бір-біріне байланыстылығы, оның ішінде біз және табиғат байланыстылығын білуге үйрету және еңбек адамгершілік құндылығы туралы түсініктерін кеңейтуге, еңбектің адам өміріндегі мәні туралы түсінік беруге;
- Еңбек етуге қызығушылықтарын дамытуға және еңбексүйгіштікке баулиды.
- Мектептегі қабырға стендтерін безендіреді.

7. Спорт және салауатты өмір салты фракциясы

- спорттық іс-шаралардың жүргізілуін;
- оқушылардың салауатты өмір ұстанымын жақтау негізінде акциялар, дөңгелек үстелдер, ток-шоулар ұйымдастыруын басқарады.

8. Дебат қозғалысының фракциясы

- Сөйлеу мәдениетіне, сөз өнеріне, тұжырымды ойын дәлелдей білуге;
- Мектеп оқушылары арасында пікір-сайыстың деңгейін көтеруге;
- Оқушылардың шығармашылық қабілеттерінің айқындалуына мүмкіндік береді.

№	Іс-шаралар атауы	Өткізу нысаны	Жауаптылар	Қатысушылар	Орындалу уақыты
1. ҚҰҚЫҚ ЖӘНЕ ТӨРТІП ФРАКЦИЯСЫ					
1	«Мектеп парламенті» және өзін-өзі басқару ұйымы жоспарын жасау, бекіту.	Жоспар	ДТІЖО Тәлімгер		Қыркүйек
2	Сыныптардағы өзін-өзі басқару ұйымын сайлау.	Отырыс	Тәлімгер	Фракция мүшелері	Қыркүйек
3	Сабақ үлгеріміне рейд, оқушылардың киім киісі, бой-басы тазалығын тексеру	Рейд	Тәлімгер	5-11 сыныптар	Жыл бойы
4	«Қауіпсіз интернет» «Бүлдініп дегеніміз не?»	Дөңгелек үстел	Тәлімгер Фракция мүшелері	9-11 сынып оқушылары	Қаңтар
5	Мектеп инспекторымен сыныптарды кездестіру	Токсанына бір рет	ДТІЖО Мектеп инспекторы Тәлімгер	5-11 сынып оқушылары	Жыл бойы
6	«Жәсепірім – құқық-қауіпсіздік» мектепшілік акциясы	акция	Тәлімгер Фракция мүшелері	9-11 сынып оқушылары	Қараша
7	«Адалдық жүрген жерде адамдық жүреді» шікіртпас	Дөңгелек үстел	Фракция мүшелері	9-11 сынып оқушылары	Қараша
2. АҚПАРАТ ФРАКЦИЯСЫ (МЕКТЕПТІҢ БАСПАСӨЗ ҚЫЗМЕТІ)					
1	«Мектеп NEWS» мектеп инстаграмм парақшасына жаңалықтарды жариялау	Жоспар	Тәлімгер	1-11 сынып оқушылары	Жыл бойы
2	«Мектеп парламенті» және өзін – өзі басқару ұйымының отырысын өткізу	отырыс	Тәлімгер Фракция мүшелері	Мектеп парламенті ұйымының мүшелері	Токсанына бір рет
3	«Үлгілі отбасы» тақырыбында бейнежазба байқауы	Байқау	Тәлімгер Фракция мүшелері	1-11 сынып оқушылары	Қыркүйек
4	Мектеп Президент сайлауы	Сайлау	Тәлімгер Фракция мүшелері	8-10 сынып оқушылары	Қазан

	Ғарышкерлер күні!	Іс-шара	Тәлімгер Фракция мүшелері	1-7 сынып оқушылары	Сәуір
6	«Ұлы Жеңіске мәңгілік тағзым» концерттік бағдарлама	Іс-шара	ДПТЖО Тәлімгер	1-11 сынып оқушылары	Мамыр
3. СПОРТ ЖӘНЕ САЛАУАТТЫ ӨМІР САЛТТЫ ФРАКЦИЯСЫ					
1	«Біз денсаулықты тандаймыз!» денсаулық фестивалі	Іс - шара	Дене шынықтыру мұғалімдері Фракция мүшелері	1-11 сынып оқушылары	Жыл бойы
2	Ұлттық ойындар мен өнерді дәріптеу мақсатында «Асық ату» ойыны	Акция	Дене шынықтыру мұғалімдері Фракция мүшелері	1-11 сынып оқушылары	Қараша
4. ӨЗІН-ӨЗІ ТАҢУ ЖӘНЕ БАҚЫТ ФРАКЦИЯСЫ					
1	Өзін – өзі басқару күні «Дублер» күні	Іс-шара	Тәлімгер	8-10 сынып оқушылары	Қазан
2	«Сүйіспеншілік – жүректе»	Акция	Тәлімгер	8-10 сынып оқушылары	Ақпан
3	«Алтын жүректі анамыз»	Мәнерлеп оқу сайысы	тәлімгер	7-8 сынып оқушылары	Ақпан
4	«Қыз қылығымен...»	Кездесу кеші	Тәлімгер	5-11 сынып оқушылары	Наурыз
5	Топ басшыларының жиналысы	Отырыс	ДПТЖО Тәлімгер	9-11 сыныптар	Ай сайын
5. ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ ФРАКЦИЯСЫ					
1	«Қарттарым, аман сау жүрші» жалғызбасты қарияларға көмектесу	Акция	Тәлімгер	7-11 сынып оқушылары	Токсанына бір рет Қазан
2	«Ұстаздар ұлы тұлғалар» ұстаздарды құттықтау	Бейнежазба	Тәлімгер	1-11 сынып оқушылары	Қазан
3	«Тәтті жәрменке» қайырымдылық акциясы	Акция	Тәлімгер	«Жас Ұлан» БЖҰ оқушылары	Қазан
4	Таза болса табиғат, Аман болар адамзат!	Акция	Тәлімгер	8-10 сынып оқушылары	Сәуір-Мамыр
6. ДЕБАТ ҚОЗҒАЛЫСЫНЫҢ ФРАКЦИЯСЫ					
1	«мектептегі ұялы телефондарға тыйым салынуы керек»	Пікірталас	Тәлімгер Фракция мүшелері	8-10 сынып оқушылары	Ақпан
2	«Мектеп формасы барлығына қажет»	Пікірталас	Тәлімгер Фракция мүшелері	8-10 сынып оқушылары	Қазан

«Мектепте бүлтініп жасағаны үшін қылмыс жазылғандай жазалау қажет пе?»		Пікірталас	Тәлімгер фракция мүшелері	9-10 сынып оқушылары	Наурыз
7. ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ЕНБЕК ФРАКЦИЯСЫ					
1	«Менің таза аулан» мектеп ауласын қорқыстан тазарту жұмысы	Акция	Тәлімгер фракция мүшелері	5-11 сынып оқушылары	Қыркүйек
2	«Сіздің қолыңызбен құс ұясы» Оқушыларды мейірімділікке, табиғатты аздай білуге үйрету, құстарға көмек беру мақсатында құс ұясын жасау	Акция	Тәлімгер фракция мүшелері	8-10 сынып оқушылары	Қараша
3	««Ар- намысым, мақтаным» – Жетпексан»	Шығарма, қабырға газет	Тәлімгер	5-11 сынып оқушылары	Желтоқсан
4	«Қысқы сыйлы» акциясы	Акция	Тәлімгер фракция мүшелері	5-11 сынып оқушылары	Қаңтар
5	Табиғатты қорқыстан сақтайық	Акция	Тәлімгер фракция мүшелері	5-11 сынып оқушылары	Ақпан
6	«Құстар күні»	Сурет көрмесі	Тәлімгер фракция мүшелері	5-11 сынып оқушылары	Сәуір
7	«Менің ағашым» мектеп алдын көгалдандыру жұмыстары	Акция	Тәлімгер фракция мүшелері	9-11 сынып оқушылары	Сәуір
8. МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ ӨНЕР (музыкалық, көркем шығармашылық) ФРАКЦИЯСЫ					
1	Мектептегі кеш, кездесулерді ұйымдастыру	Іс-шара	ДТЖО Мектеп тәлімгері фракция мүшелері	1-11 сынып оқушылары	Жыл бойы
2	25 - қазан Республика күні «Менің елім – Қазақстаным!»	мерекелік концерт	ДТЖО Мектеп тәлімгері фракция мүшелері	1-11 сынып оқушылары	Қазан
3	Республикалық бірыңғай «Жас Ұлан» бағалар мен жасөспірімдер қатарына оқушыларды қабылдау	Жиын	ДТЖО Мектеп тәлімгері	2-5 сынып оқушылары	Сәуір
4	«Келдің міне, Жана жыл»	Мерекелік іс-шара	ДТЖО Мектеп тәлімгері фракция мүшелері	1-11 сынып оқушылары	Желтоқсан
5	«1 наурыз – Алғыс айту парызым»	Іс-шара	ДТЖО Мектеп тәлімгері	1-11 сынып оқушылары	Наурыз

	«Ана – өмір шырағы»	Челлендж Іс-шара	Фракция мүшелері ДТІЖО Мектеп тәлімгері Фракция мүшелері	1-11 сынып оқушылары	Наурыз
7	«Қош келдің аз-Наурыз!»	Іс-шара	ДТІЖО Мектеп тәлімгері Фракция мүшелері	1-11 сынып оқушылары	Наурыз
8	«Халықтар достығы – бейбітшілік жаршысы»	Фотобайқау	ДТІЖО Мектеп тәлімгері Фракция мүшелері	1-11 сынып оқушылары	Мамыр
9	«Сыңғырла, соңғы қонырау»	Жиын	ДТІЖО Мектеп тәлімгері Фракция мүшелері	1-11 сынып оқушылары	Мамыр